

Regeringens proposition

1980/81:56

med förslag till godkännande av internationell konvention mot tagande av gisslan;

beslutad den 23 oktober 1980.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

OLA ULLSTEN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en av Förenta nationernas generalförsamling antagen konvention den 17 december 1979 mot tagande av gisslan. Genom denna konvention åtar sig de fördragsslutande staterna att antingen till annan stat utlämna en person som är misstänkt för att ha gjort sig skyldig till tagande av gisslan eller hänskjuta fallet till en åklagarmyndighet i det egna landet för eventuellt åtal.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1980-10-23

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, statsråden Ullsten, Bohman, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell, Petri

Föredragande: statsrådet Ullsten

Proposition med förslag till godkännande av internationell konvention mot tagande av gisslan

1. Inledning

Sedan slutet av 1960-talet har användningen av sådana våldsmetoder som brukar betecknas som internationell terrorism ökat på ett oroväckande sätt. Det har allt oftare förekommit att människor genom terroristdåd hänsynslöst har dödat eller utsatts för våld eller hot om våld, ej sällan i förening med olika typer av utpressning. En kategori av dessa våldsbrott är de som riktas mot den civila luftfarten, bl. a. kapningar, en annan har i stor utsträckning drabbat diplomater och andra internationellt skyddade personer eller beskickningar och konsulat.

Många länder samarbetar på det polisiära området för att spåra terrorister och förebygga terroristdåd. Parallellt härmed har man under 1970-talet intensifierat arbetet i internationella organ på att skapa nya internationella regler i syfte att eliminera olika typer av internationell terrorism. Detta arbete har hittills lett till bl. a. tre betydelsefulla konventioner med dylika regler, nämligen 1970 års konvention angående olovligt besittningstagande av luftfartyg, även kallad Haag-konventionen (prop. 1971:92), 1971 års konvention för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet, den s. k. Montreal-konventionen (prop. 1973:92), samt 1973 års konvention om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer, här efter kallad diplomatskyddskonventionen (prop. 1975:71).

Ett genomgående mönster i dessa konventioner är att den eller de personer som utför sådana gärningar som beskrivs i konventionerna inte skall kunna undgå att ställas inför rätta i stater som anslutit sig till konventionerna. En konventionsstat skall således i princip vara skyldig att antingen ställa den misstänkte inför rätta eller på begäran utlämna honom till annan konven-

tionsstat som också har domsrätt enligt konventionen. En gärningsman skall alltså inte kunna erhålla en fristad i något land som har tillträtt ifrågasvarande konvention. Grundtanken är att ju fler länder som ansluter sig till konventionen desto starkare blir avskräckningseffekten för den som planerar att utföra ifrågakommande brott eftersom han inte kan räkna med att undgå påföljd i någon konventionsstat.

Förbundsrepubliken Tyskland tog under Förenta nationernas generalförsamlingsmöte 1976 initiativ till utarbetandet av en internationell konvention mot tagande av gisslan. Generalförsamlingen antog den 15 december samma år enhälligt en resolution, varigenom den beslutade att tillsätta en ad hoc-kommitté med 35 medlemmar med uppgift att utarbeta en konvention angående förbud mot att ta gisslan. Sverige och Danmark ingick som nordiska länder i kommittén. Ad hoc-kommittén höll under perioden 1977–79 tre möten. Efter en trevande start 1977 enades kommittén under de två påföljande mötena om ett nästan fullständigt utkast till en konvention. Detta utkast blev föremål för informella överläggningar under generalförsamlingens möte 1979 varvid vissa utestående frågor löstes. Den 17 december 1979 antog generalförsamlingen utan omröstning resolution 34/146, varigenom konventionen mot tagande av gisslan godkändes.

Konventionen, som omedelbart öppnades för undertecknande, har hittills undertecknats av 30 stater, däribland Sverige.

Konventionen träder i kraft när 22 länder har ratificerat den eller anslutit sig till den.

Konventionen mot tagande av gisslan i fransk och engelsk originalversion jämte översättning till svenska bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

2. Konventionsbestämmelserna

Gisslankonventionen är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som de tidigare omnämnda Haag- och Montrealkonventionerna rörande åtgärder för att skydda den civila luftfarten samt diplomatskyddskonventionen. Flertalet artiklar i gisslankonventionen har mer eller mindre ordagrant hämtats ur någon av dessa tre konventioner.

Gisslankonventionen inleds med vissa definitioner i *art. 1. Första punkten* innehåller en brottsbeskrivning. Tagande av gisslan föreligger då en person berövar en annan person hans frihet och under hot om våld eller fortsatt frihetsberövande söker förmå en tredje part att utföra eller underlåta att utföra en handling. Enligt *punkt 2* innebär även försök och medverkan till tagande av gisslan brott enligt konventionen.

I *art. 2* föreskrivs att varje fördragsslutande stat skall straffbelägga de i *art. 1* beskrivna gärningarna och därvid beakta deras allvarliga karaktär.

Enligt *art. 3, punkt 1* skall en fördragsslutande stat, inom vars gränser gisslan kvarhålls av gärningsmannen, aktivt verka för att lindra gisslans

situation. I första hand skall frigivning av gisslan eftersträvas. I *punkt 2* fastslås att egendom, som kommer i en fördragsslutande stats besittning till följd av tagande av gisslan, skall återlämnas till gisslan eller till den person, organisation eller stat som utpressningsaktionen var riktad mot.

I *art. 4* anges att de fördragsslutande staterna skall samarbeta för att förebygga tagande av gisslan. Varje fördragsslutande stat skall förhindra förberedelser till brott enligt konventionen, oavsett om dessa planeras fullföljas inom eller utanför statens gränser. Bl. a. skall sådana handlingar förbjudas som innebär att personer, grupper eller organisationer uppmanar, anstiftar, organiserar eller deltar i utförandet av en handling som innebär tagande av gisslan.

Art. 5, punkt 1, som är av central betydelse i konventionen, innehåller bestämmelser om vilka stater som är skyldiga att säkerställa sin domsrätt med avseende på brott enligt konventionen. För det första skall en stat inom vars gränser eller på vars fartyg eller luftfartyg brottet har begåtts kunna utöva domsrätt. Detsamma gäller för det andra en stat vars medborgare har utfört brottet. För det tredje skall en stat kunna utöva domsrätt om den har utsatts för utpressning i samband med brottet. Slutligen skall en stat vars medborgare tas som gisslan kunna utöva sin domsrätt, om staten finner det lämpligt.

Enligt *punkt 2* skall även den stat ha domsrätt, inom vars territorium den misstänkte gärningsmannen befinner sig, om staten inte utlämnar denne till en annan stat som har domsrätt. Artikeln kompletteras i *punkt 3* med en regel om att konventionens bestämmelser inte skall utesluta andra fall av straffrättslig domsrätt, om sådan föreligger enligt någon fördragsslutande stats nationella lag.

Art. 6 innehåller bestämmelser om skyldigheterna för en fördragsslutande stat i samband med att en misstänkt grips. Det åligger staten enligt *punkt 1* att hålla den misstänkte i förvar eller att på annat sätt säkerställa att den misstänkte är tillgänglig under så lång tid som krävs för att ett straffrättsligt förfarande eller ett utlämningsförfarande skall kunna inledas. Det åligger också staten att omedelbart inleda en förberedande undersökning. I *punkt 2* föreskrivs att den stat där den misstänkte grips skall underrätta alla av brottet berörda stater om gripandet. *Punkterna 3 och 4* innehåller bestämmelser om de skyldigheter som en fördragsslutande stat har att iakttaga gentemot den som grips som misstänkt för att ha gjort sig skyldig till tagande av gisslan. Den misstänkte skall ha rätt att på begäran kontakta och sammanträffa med behörig företrädare för den stat i vilken han är medborgare. Enligt *punkt 5* skall, oavsett om den misstänkte själv begär det, den fördragsslutande stat i vilken den misstänkte är medborgare kunna anmoda en representant för Internationella Rödakorskommittén att besöka den misstänkte.

När den förberedande undersökningen är avslutad skall resultatet av denna, enligt *punkt 6*, omgående meddelas till berörda stater. Samtidigt skall

den stat, där undersökningen verkställts, meddela om den avser att utöva sin domsrätt eller inte.

Art. 7–11 avser det skede som följer efter förundersökningsfasen och gäller den misstänktes lagföring eller utlämning.

Art. 7 fastslås att den fördragsslutande stat i vilken gärningsmannen åtalas skall underrätta Förenta nationernas generalsekreterare om utgången av målet.

Art. 8 innehåller i *punkt 1* den för konventionen grundläggande bestämmelsen att om en fördragsslutande stat, där den misstänkte befinner sig, inte utlämnar honom till en annan stat, så åligger det staten att föranstalta om åtalsprövning i vanlig ordning. Vid denna åtalsprövning skall myndigheterna förfara på samma sätt som i fråga om varje vanligt brott av allvarlig karaktär.

Enligt *punkt 2* tillförsäkras den misstänkte gärningsmannen rättvis behandling under det rättsliga förfarandet mot honom.

Enligt *art. 9, punkt 1* får en utlämningsframställning i vissa fall inte beviljas, nämligen om den misstänkte därigenom skulle löpa risk att bli åtalad eller bestraffad eller på annat sätt lida skada på grund av sin ras, trosbekännelse eller nationalitet, sitt etniska ursprung eller sina politiska åsikter. Vidare skall en utlämning inte beviljas om den misstänkte skulle kunna lida skada av att den stat som är behörig att utöva skydds rätt åt honom inte kan hålla kontakt med honom, om han utlämnas. Denna bestämmelse, som tillkom på begäran av arabstaterna, bör ses mot bakgrund av de speciella förhållandena i Mellersta Östern. I *punkt 2* fastslås att bestämmelser i utlämningsavtal mellan fördragsslutande stater ändras i förhållandet mellan dessa stater, i den mån de är oförenliga med gisslankonventionen.

I art. 10 regleras vissa frågor om utlämning. Artikeln kan sägas vara kopierad efter Haag-, Montreal- och diplomatskyddskonventionernas motsvarande bestämmelser. Enligt *punkt 1* skall tagande av gisslan anses vara ett utlämningsbart brott enligt redan ingångna utlämningsavtal mellan de fördragsslutande staterna. Dessa stater förbinder sig vidare att i eventuella framtida utlämningsavtal dem emellan upptaga dessa brott som utlämningsbara. En fördragsslutande stat, som för beviljande av utlämning kräver att det finns ett utlämningsavtal, kan enligt *punkt 2* betrakta gisslankonventionen som laglig grund för utlämning. Enligt *punkt 3* gäller, i fråga om konventionsstater som inte kräver förekomsten av utlämningsavtal för att utlämning skall kunna ske, att sådana stater sinsemellan skall anse tagande av gisslan vara ett utlämningsbart brott. Vid tillämpningen av utlämningsbestämmelserna skall enligt *punkt 4* brotten anses begångna inte bara på den ort där de förövades utan också inom de stater som har ålagts att utöva domsrätt enligt art. 5, punkt 1.

Art. 11 innehåller bestämmelser om skyldighet för de fördragsslutande staterna att lämna varandra rättsligt bistånd i samband med att brott enligt

konventionen beivras. Bl. a. skall tillgängligt bevismaterial ställas till förfogande.

Art. 12 är en av de få bestämmelser som saknar förebild i de tre tidigare omnämnda konventionerna. Den är resultatet av utdragna förhandlingar avseende både juridiska och politiska spørsmål. Syftet med gisslankonventionen är att skapa ett undantagslöst system varigenom varje form av tagande av gisslan förbjuds. Under förhandlingarnas inledningsskede föresvävade det emellertid vissa länder i u-lands- och arabgrupperna att man i konventionen på något sätt borde avstå från att kriminalisera enstaka, enligt dessa länders uppfattning mera "legitima" fall av tagande av gisslan. Därmed avsågs sådana handlingar som utfördes under väpnad kamp för att uppnå vissa "rättmätiga politiska syften", exempelvis i kampen mot kolonialt förtryck eller mot rasistiska regimer under utövande av folkens självbestämmanderätt. Man synes framför allt ha haft de nationella befrielseströrelsernas kamp för ögonen. Varje försök att på något sätt eller i något enstaka fall "legitimera" tagande av gisslan stötte på kompakt motstånd från en stor grupp av länder. Dessa förklarade att dylika undantag eller "kryphål" med stor säkerhet skulle leda till att konventionen inte skulle få det breda stöd som var önskvärt. Under förhandlingarnas gång förändrades emellertid attityden hos de länder som först hade motsatt sig en undantagslös konvention. Eftersom tagande av gisslan också är förbjudet enligt 1949 års Genève-konventioner om skydd för krigets offer (prop. 1953:57) och tilläggsprotokollen till dessa (prop. 1978/79:77), inriktades arbetet under förhandlingarna på att nå fram till en för samtliga länder acceptabel koppling mellan, å ena sidan, Genève-konventionerna och tilläggsprotokollen och, å den andra, gisslankonventionen. Resultatet, som har kommit till uttryck i art. 12, innebär att Genève-konventionerna och protokollen därtill skall gälla då tagande av gisslan begås i samband med väpnad konflikt, i den mån staterna är skyldiga enligt dessa konventioner eller protokoll att åtala eller utlämna en gärningsman. Till väpnade konflikter skall därvid också hänföras sådana konflikter som innefattar kamp mot kolonialt förtryck, utländsk ockupation eller rasism. I övriga fall skall gisslankonventionen vara tillämplig.

Art. 13 infördes på förslag av de östeuropeiska staterna, som ansåg det onödigt att tillämpa konventionen på fall där den misstänkte gärningsmannen befinner sig i den stat där brottet begicks och dessutom såväl han som gisslan är medborgare i denna stat. En faktor som skulle kunna ge brottet en internationell aspekt vore i ett sådant fall att utpressningen hade riktats mot en främmande stat eller dess medborgare. Genom att konventionen nu inte är tillämplig i dessa fall bortfaller emellertid informationsskyldigheten enligt art. 6.

Art. 14 är ytterligare en av de bestämmelser som föranledde utdragna diskussioner i ad hoc-kommittén. Det var framför allt den afro-asiatiska gruppen som önskade införa en bestämmelse om att kränkningar av ett lands

suveränitet och territoriella integritet inte fick förekomma exempelvis för att fritaga gisslan. Från västmakts håll framhölls att skyldigheten att respektera ett lands suveränitet och territoriella integritet redan fanns inskriven i Förenta nationernas stadga och att motsvarande bestämmelse i gisslankonventionen vore överflödig. Den text som man slutligen enades om fastslår att ingenting i gisslankonventionen rättfärdigar kränkningar av en stats integritet eller politiska oberoende i strid med Förenta nationernas stadga. Att vissa västmakter till slut var beredda att acceptera artikeln får ses mot bakgrund av dess hänvisning till Förenta nationernas stadga och därmed indirekt också till art. 51 rörande nödvärnsrätten.

I diplomatskyddskonventionen infördes efter utdragna överläggningar en artikel som behandlar rätten att bevilja diplomatisk asyl, en bland länderna i Latinamerika utbredd praxis. Även under arbetet med gisslankonventionen aktualiserades asylfrågan av den latinamerikanska gruppen. I slutskedet av förhandlingarna enades man om att till konventionen föga *art. 15* som överensstämmer med art. 12 i diplomatskyddskonventionen. Artikeln innebär att gisslankonventionens bestämmelser inte skall påverka tillämpningen av de asylöverenskommelser som var i kraft när gisslankonventionen antogs såvitt avser förhållandena mellan de stater som är parter i sådana överenskommelser. Emellertid får en av gisslankonventionen bunden stat inte åberopa en sådan asylöverenskommelse i förhållande till en annan till gisslankonventionen ansluten stat vilken inte är part i nämnda asylöverenskommelse.

Art. 16–20 innehåller slutbestämmelser. Art. 16 behandlar förfarandet vid tvist om konventionens tolkning. Konventionen är öppen för undertecknande fram till utgången av 1980. Därefter skall anslutningsformen tillämpas enligt art. 17. Konventionen träder i kraft 30 dagar efter det att 22 länder har överlämnat ratifikations- eller anslutningsinstrument till Förenta nationernas generalsekreterare. Konventionen kan uppsägas med ett års varsel.

3. Gällande svenska bestämmelser

3.1 Straffbestämmelser

Straffbestämmelser som kan komma i fråga för bestraffning av de i art. 1 av konventionen beskrivna gärningarna finns företrädesvis i 4 kap. BrB.

Människorov, varmed förstås bl. a. gärning som innebär att någon bemäktigar sig och inspärrar annan med uppsåt att utöva utpressning, är i 4 kap. 1 § belagt med fängelse på viss tid, lägst fyra och högst tio år, eller på livstid. Är brottet mindre grovt förskyller det enligt 4 kap. 1 § fängelse i högst sex år.

I 4 kap. BrB finns vidare bestämmelser om straff för andra integritetskränkningar som riktar sig mot annans frihet och frid. Den som på annat sätt än genom människorov berövar någon friheten dömes enligt 4 kap. 2 § för

olaga frihetsberövande till fängelse lägst ett och högst tio år.

Försök, förberedelse och stämpling till människorov och olaga frihetsberövande är straffbara enligt 4 kap. 10 §. Samma straff som ådöms en gärningsman drabbar också den som gör sig skyldig till *medhjälp* till människorov eller olaga frihetsberövande enligt 23 kap. 4 §.

3.2 Svensk domstols kompetens

Reglerna om svensk strafflags tillämplighet i rummet finns intagna i 2 kap. BrB. Bestämmelserna ger en vidsträckt kompetens åt svensk domstol. I överensstämmelse med territorialitetsprincipen omfattar kompetensen enligt 2 kap. 1 § alla i Sverige begångna brott. Svensk domstol är behörig också om det är ovisst var brottet förövades men det finns skäl att anta att det begicks här.

I fråga om brott begångna utomlands är svensk domstol enligt 2 kap. 2 § BrB behörig, om brottet förövats bl. a. av svensk medborgare eller av utlänning med hemvist i Sverige. Detsamma gäller brott som förövats av annan utlänning som finns i Sverige, om på brottet kan följa fängelse i mer än sex månader. En förutsättning för svensk domsrätt i dessa fall är dock att gärningen är straffbar även enligt lagen på gärningsorten.

Reglerna i 2 kap. 3 § BrB utsträcker den svenska domsrätten ytterligare i vissa specialfall, när utlänning har begått brott utomlands. Sålunda är svensk domstol behörig att döma bl. a. utlänning som utomlands har begått brott på svenskt fartyg eller luftfartyg. Svensk domstol har behörighet också när brottet har förövats mot Sverige, svensk medborgare eller svensk menighet, inrättning eller sammanslutning eller mot utlänning med hemvist i Sverige, oavsett var brottet har förövats. Svensk domstol har likaså alltid domsrätt om brottet är kapning av luftfartyg, luftfartygssabotage eller folkrättsbrott eller om det lindrigaste straff som är föreskrivet för brottet är fängelse i fyra år eller däröver.

Kungl. Maj:t har i brev till riksåklagaren (RÅ) den 28 december 1972, vilket trädde i kraft den 1 juli 1973, bemyndigat RÅ att meddela åtalsförordnande bl. a. för brott som har förövats utomlands av svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige eller för gärning som har begåtts av svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige i fall då frågan om ansvar för samma gärning har prövats genom dom meddelad i främmande stat.

3.3 Utlänning för brott

Bestämmelser om utlänning för brott från Sverige till nordiskt land finns i lagen (1959:254) om utlänning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge och om utlänning till utomnordiskt land i lagen (1957:668) om utlänning för brott. Lagarna bygger på principen att fråga om utlänning

skall prövas fritt på grundval av samtliga föreliggande omständigheter i varje enskilt fall. För beviljande av utlämning krävs inte att det föreligger utlämningsavtal mellan Sverige och den stat som begär utlämning. Beslut om utlämning fattas av regeringen eller – i vissa ärenden enligt 1959 års lag – av åklagare. För att utlämning skall kunna medges måste vissa i lagarna uppställda villkor vara uppfyllda. Sålunda får enligt 1957 års lag svensk medborgare inte utlämnas. Enligt samma lag skall den gärning för vilken utlämning begärs motsvara brott för vilket enligt svensk lag stadgas fängelse i mer än ett år. Vidare får utlämning inte beviljas för politiskt brott. Lagarna anger också vissa andra hinder för utlämning.

Enligt utlämningslagarna är Sverige sålunda inte skyldigt att bevilja utlämning, även om de villkor som anges i den tillämpliga lagen är uppfyllda. Genom utlämningsavtal med annan stat kan Sverige dock ha åtagit sig att till den staten utlämna personer som uppehåller sig här. Som villkor för utlämning från Sverige skall sådana avtal innehålla åtminstone de minimivillkor för utlämning som uppställs i utlämningslagarna. F. n. har Sverige bilaterala utlämningsavtal endast med Australien, Belgien, Canada, Förenta Staterna och Storbritannien. Därjämte har Sverige tillträtt den europeiska utlämningskonventionen (SÖ 1959:65).

4. Föredragandens överväganden

Terroristdåd med internationell anknytning fortsätter att vara ett svårartat problem världen över. Människoliv och grundläggande friheter sätts därvid ofta på spel och inget land kan på förhand helt skydda sig mot denna typ av våldsbrott, hur rigorösa säkerhetsåtgärder som än vidtas. I takt med det stigande antalet internationella terroristaktioner har därför insikten ökat om behovet av mellanstatligt samarbete som ett av medlen för att bekämpa dessa brott, vilka ofta hotar själva grundvalarna för internationell samfärdsel och samverkan.

Samtidigt med den alltmer utbredda uppfattningen om önskvärdheten av ökat samarbete över gränserna har man stött på svårigheter när det gäller att konkretisera samarbetets inriktning och former. Svårigheterna har bl. a. sin grund i att de bakomliggande orsakerna till terroristaktionerna ofta går att spåra i djupgående sociala, ekonomiska eller politiska motsättningar. En grupp av länder hävdar exempelvis i samband med debatterna i ämnet i Förenta nationerna, att man i första hand bör söka analysera och kartlägga bakgrunden till internationell terrorism för att sedan kunna angripa roten till det onda. En annan grupp av länder – däribland de västerländska – anser dock att ett dylikt tillvägagångssätt i dagens läge inte synes leda till några konkreta och omedelbara resultat. Det har visat sig svårt att få en mer allmän uppslutning kring förslag till åtgärder som riktar sig mot våldet som sådant så länge de bakomliggande politiska och sociala problemen kvarstår olösta. Denna uppgift får emellertid anses vara av en mera långsiktig karaktär. Inte

minst mot denna bakgrund blir varje steg mot ökat internationellt samarbete på detta område desto värdefullare.

Under 1960- och 1970-talen har samarbetet glädjande nog lett till konkreta resultat på det regionala såväl som på det globala planet. På det polisiära området byggs samarbetet successivt ut. För svensk del gäller det framför allt samarbetet inom ramen för Interpol. I detta sammanhang vill jag dock främst erinra om att tre konventioner antagits för att förstärka skyddet för den civila luftfarten, nämligen 1963 års Tokio-konvention om brott och vissa andra handlingar ombord på luftfartyg, 1970 års Haag-konvention om olaga besittningstagande av luftfartyg och 1971 års Montreal-konvention om luftfartssabotage. Omkring 100 länder har anslutit sig till var och en av dess konventioner. Vidare har den år 1973 ingångna diplomatskyddskonventionen numera trätt i kraft. År 1977 antogs slutligen en inom Europarådet utarbetad konvention om bekämpande av terrorism m. m. Sverige har anslutit sig till samtliga dessa konventioner. Härutöver har Förenta nationernas generalförsamling liksom Europarådet antagit en rad resolutioner rörande internationell terrorism.

Sverige tillmäter internationell samverkan på detta område stor betydelse och har under förhandlingarna genomgående strävat efter konstruktiva lösningar som kan godtas av så många länder som möjligt. I linje härmed har vi medverkat vid tillkomsten av de tidigare nämnda konventionerna och tillhört de stater som först har ratificerat dem.

När Förenta nationernas generalförsamling på initiativ av Förbundsrepubliken Tyskland 1976 tillsatte en särskild kommitté med uppdrag att utarbeta förslag till en konvention mot tagande av gisslan var det därför naturligt att Sverige anmälde intresse för att delta i kommittéarbetet. Sverige liksom bl. a. Danmark ingick i kommittén som hade 35 medlemmar.

Tagande av gisslan syntes redan från början ha en tillräcklig grad av konkretion för att lämpa sig för en konventionsreglering och man kunde därmed fortsätta arbetet med att utvidga det internationella samarbetet till att omfatta ännu en av de mera ofta återkommande formerna av internationell terrorism.

Kommittéarbetet pågick vid tre sessioner om vardera tre veckor åren 1977–79. Debatten i kommittén och dess arbetsgrupper kom efter vissa inledande svårigheter att kretsa kring den grundläggande principen att tagande av gisslan är ett brott av internationell karaktär och att ingen under några omständigheter kan anses ha rätt att ta gisslan. Kommitténs uppgift underlättades av att flera av konventionsbestämmelserna mer eller mindre ordagrant kunde överföras från de tidigare omnämnda konventionerna med anknytning till internationell terrorism. Arbetet koncentrerades följaktligen på de fåtaliga bestämmelser som, huvudsakligen av politiska skäl, visade sig kontroversiella. Härom vill jag i korthet framhålla följande.

Utformningen av bestämmelsen om konventionens tillämpningsområde

knöts av vissa u-länder samman med frågan om rätten för folk att kämpa mot kolonialt förtryck och utländsk ockupation, apartheid och rasistiska regimer. I sak gäller det med andra ord hur de nationella befrielseörelserna skulle betraktas i förevarande sammanhang. Vissa av förslagen innehöll för flera västländer oantagbara formuleringar som gav intryck av att tagande av gisslan i vissa fall kunde vara en, om icke tillåten, så dock försvarbar handling. Enighet uppnåddes slutligen om att tagande av gisslan skall bedömas antingen enligt 1949 års Genève-konventioner angående skydd för krigets offer och protokollen till dessa eller enligt gisslankonventionen. Det förstnämnda alternativet skall tillämpas för handlingar som begåtts i krigstid eller i samband med väpnade konflikter, vari inbegrips sådana där folk kämpar mot kolonialt förtryck och utländsk ockupation samt mot rasistiska regimer under utövande av sin rätt till självbestämmande.

När det gäller bestämmelserna i art. 5 om *domsrätten* över de i konventionen åsyftade brotten ger reglerna i 2 kap. 2 och 3 §§ BrB om svensk strafflags tillämplighet på brott begångna utomlands så vidsträckt behörighet åt svensk domstol att samtliga gärningar som avses i art. 1 faller under svensk domsrätt i de fall som anges i art. 5.

Reglerna i art. 4 om skyldighet att vidtaga *brotsförebyggande åtgärder* liksom bestämmelserna i art. 6 om *tugande i förvar* med därav följande *notifikationsplikt* gentemot andra konventionsländer och vederbörande internationella organisationer kräver inga lagstiftningsåtgärder för Sveriges del. Detsamma gäller bestämmelserna om en gripen persons rätt att *kommunicera* med företrädare för sitt hemland eller annan behörig stat.

Förpliktelsen enligt art. 8 för fördragsslutande stat, inom vars territorium den misstänkte befinner sig, att överlämna ärendet till behörig myndighet för *beslut i åtalsfrågan* torde för svenskt vidkommande vara uppfylld genom bestämmelserna i rättegångsbalken om förundersökning vid misstanke om brott.

Enligt art. 9 i konventionen skall en stat inte bevilja en *utlämningsframsättning* om staten har allvarliga skäl att förmoda, att den misstänktes ställning menligt skulle påverkas i den ansökande staten av sådana faktorer som den misstänktes härstamning, religion eller politiska uppfattning. Utlämning skall inte heller äga rum om den misstänkte i den ansökande staten skulle lida skada av att den stat som han tillhör inte har möjlighet att hålla kontakt med honom, t. ex. på grund av avsaknad av diplomatiska förbindelser. Även om denna bestämmelse inte har någon direkt motsvarighet i den svenska utlämningslagen, torde 7–8 §§ i denna lag medföra att utlämning från Sverige i de fall som avses i konventionsbestämmelsen inte får ske. Någon lagändring erfordras därför inte. Vad som har sagts nu innebär också att den aktuella bestämmelsen inte i praktiken kan påverka den skyldighet att bevilja utlämning som Sverige har åtagit sig enligt bilaterala eller multilaterala traktater.

Av reglerna om utlämning i art. 10 i konventionen berörs Sverige närmast

av bestämmelserna i punkt 1 och punkt 3. Enligt den förstnämnda bestämmelsen skall brott som avses i art. 1 vara utlämningsbart brott i utlämningsavtal mellan fördragsslutande stater. Enligt punkt 3 är fördragsslutande stat, som för utlämning på grund av brott inte kräver att utlämningsavtal skall finnas med den stat som begär utlämning, skyldig att betrakta de nämnda brotten som utlämningsbara brott, varvid dock det förfarande och de villkor skall iakttas som föreskrivs i den anmodade statens lag. Konventionsbestämmelserna är på denna punkt inte oförenliga med den svenska lagstiftningen om utlämning för brott och inte heller med av Sverige ingångna avtal rörande utlämning för brott.

I art. 11 föreskrivs skyldighet för fördragsslutande stater att lämna varandra *ömsesidigt rättsligt bistånd* i mål om brott enligt gisslankonventionen. Några nya författningsbestämmelser behövs inte för att Sverige skall kunna uppfylla dessa förpliktelser.

Av ovanstående redogörelse framgår att det från rättslig utgångspunkt inte föreligger något hinder för Sverige att ratificera gisslankonventionen. Sverige har som tidigare framhållits anslutit sig till internationella konventioner ägnade att bekämpa olika former av internationell terrorism. Inte heller i det aktuella fallet rörande gisslankonventionen bör Sverige undandra sig ansvaret att medverka till att en allvarlig och tämligen vanlig form av internationell terrorism bekämpas i internationell samverkan. Jag förordar således att Sverige snarast ratificerar konventionen.

5. Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna den internationella konventionen den 17 december 1979 mot tagande av gisslan.

6. Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

International Convention against the Taking of Hostages

The States Parties to this Convention,

Having in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and security and the promotion of friendly relations and co-operation among States,

Recognizing, in particular, that everyone has the right to life, liberty and security of person, as set out in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights,

Reaffirming the principle of equal rights and self-determination of peoples as enshrined in the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, as well as in other relevant resolutions of the General Assembly,

Considering that the taking of hostages is an offence of grave concern to the international community and that, in accordance with the provisions of this Convention, any person committing an act of taking of hostages shall be either prosecuted or extradited,

Being convinced that it is urgently necessary to develop international co-operation between States in devising and adopting effective measures for the prevention, prosecution and punishment of all acts of taking of hostages as manifestations of international terrorism,

Have agreed as follows:

Article 1

1. Any person who seizes or detains and threatens to kill, to injure or to continue to detain another person (hereinafter referred to as the "hostage") in order to compel a third party, namely, a State, an international inter-governmental organization, a natural or juridical person, or a group of persons, to do or abstain from doing any act as an explicit or

Convention internationale contre la prise d'otages

Les Etats parties à la présente Convention,

Ayant présents à l'esprit les buts et principes de la Charte des Nations Unies concernant le maintien de la paix et de la sécurité internationales et le développement des relations amicales et de la coopération entre les Etats.

Reconnaissant en particulier que chacun a droit à la vie, à la liberté et à la sécurité de sa personne, ainsi qu'il est prévu dans la Déclaration universelle des droits de l'homme et dans le Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

Réaffirmant le principe de l'égalité des droits des peuples et de leur droit à disposer d'eux-mêmes consacré dans la Charte des Nations Unies et dans la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et la coopération entre les Etats conformément à la Charte des Nations Unies, ainsi que dans les autres résolutions pertinentes de l'Assemblée générale,

Considérant que la prise d'otages est un délit qui préoccupe gravement la communauté internationale et que, conformément aux dispositions de la présente Convention, quiconque commet un acte de prise d'otages doit être poursuivi ou extradité,

Convaincus de la nécessité urgente de développer une coopération internationale entre les Etats en ce qui concerne l'élaboration et l'adoption de mesures efficaces destinées à prévenir, réprimer et punir tous les actes de prise d'otages en tant que manifestations du terrorisme international.

Sont convenus de ce qui suit:

Article premier

1. Commet l'infraction de prise d'otages au sens de la présente Convention quiconque s'empare d'une personne (ci-après dénommée "otage"), ou la détient et menace de la tuer, de la blesser ou de continuer à la déténir afin de contraindre une tierce partie, à savoir un Etat, une organisation internationale intergouvernementale, une personne physique ou morale

Översättning

Internationell konvention mot tagande av gisslan

De till denna konvention anslutna staterna,
som beaktar syftena och principerna i Förenta nationernas stadga om upprätthållandet av internationell fred och säkerhet samt befordrandet av vänskapliga förbindelser och samarbete mellan staterna,

som särskilt erkänner att alla har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet såsom angivits i den allmänna deklarationen om mänskliga rättigheter och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,

som på nytt bekräftar principen om folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt såsom den inskrivits i Förenta nationernas stadga, i deklarationen om folkrättsliga principer rörande vänskapliga förbindelser och samarbete mellan stater i enlighet med Förenta nationernas stadga samt i andra tillämpliga resolutioner som antagits av generalförsamlingen,

som anser att tagande av gisslan utgör ett brott som bereder den internationella gemenskapen allvarliga bekymmer och att en person, som begår en handling innebärande tagande av gisslan, skall i enlighet med bestämmelserna i denna konvention antingen åtalas eller utlämnas,

som är övertygade om att det är absolut nödvändigt att utveckla internationellt samarbete mellan staterna i utformningen och vidtagande av effektiva åtgärder för att förebygga, beivra och bestraffa alla handlingar som innebär tagande av gisslan som utslag av internationell terrorism,

har överenskommit om följande:

Artikel 1

1. En person, som griper eller inspärrar och hotar att döda, skada eller fortsätta att hålla inspärrad en annan person (härefter kallad "gisslan") i syfte att tvinga en tredje part, nämligen en stat, en internationell mellanstatlig organisation, en fysisk eller juridisk person eller en grupp personer, att utföra eller avstå från att utföra en handling såsom ett uttryckligt

implicit condition for the release of the hostage commits the offence of taking of hostages ("hostage-taking") within the meaning of this Convention.

2. Any person who:

(a) Attempts to commit an act of hostage-taking, or

(b) Participates as an accomplice of anyone who commits or attempts to commit an act of hostage-taking, or

(c) Participates as an accomplice of anyone who commits or attempts to commit an act of hostage-taking

likewise commits an offence for the purposes of this Convention.

Article 2

Each State Party shall make the offences set forth in article 1 punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of those offences.

Article 3

1. The State Party in the territory of which the hostage is held by the offender shall take all measures it considers appropriate to ease the situation of the hostage, in particular, to secure his release and, after his release, to facilitate, when relevant, his departure.

2. If any object which the offender has obtained as a result of the taking of hostages comes into the custody of a State Party, that State Party shall return it as soon as possible to the hostage or the third party referred to in article 1, as the case may be, or to the appropriate authorities thereof.

Article 4

States Parties shall co-operate in the prevention of the offences set forth in article 1, particularly by:

(a) Taking all practicable measures to prevent preparations in their respective territories for the commission of those offences within or outside their territories, including measures to prohibit in their territories illegal activities of persons, groups and organizations that encourage, instigate, organize or engage in the perpetration of acts of taking of hostages;

ou un groupe de personnes, à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir en tant que condition explicite ou implicite de la libération de l'otage.

2. Commet également une infraction aux fins de la présente Convention quiconque:

a) Tente de commettre un acte de prise d'otages, ou

b) Se rend complice d'une personne qui commet ou tente de commettre un acte de prise d'otages.

Article 2

Tout Etat partie réprime les infractions prévues à l'article premier de peines appropriées qui prennent en considération la nature grave de ces infractions.

Article 3

1. L'Etat partie sur le territoire duquel l'otage est détenu par l'auteur de l'infraction prend toutes mesures qu'il juge appropriées pour améliorer le sort de l'otage, notamment pour assurer sa libération et, au besoin, faciliter son départ après sa libération.

2. Si un objet obtenu par l'auteur de l'infraction du fait de la prise d'otages vient à être détenu par un Etat partie, ce dernier le restitue dès que possible à l'otage ou à la tierce partie visée à l'article premier, selon le cas, ou à leurs autorités appropriées.

Article 4

Les Etats parties collaborent à la prévention des infractions prévues à l'article premier, notamment:

a) En prenant toutes les mesures possibles afin de prévenir la préparation, sur leurs territoires respectifs, de ces infractions destinées à être commises à l'intérieur ou en dehors de leur territoire, y compris des mesures tendant à interdire sur leur territoire les activités illégales des individus, des groupes et des organisations qui encouragent, fomentent, organisent ou commettent des actes de prise d'otages;

eller underförstått villkor för att gisslan skall släppas, begår brottet "tagande av gisslan" enligt denna konvention.

2. En person, som

a) försöker utföra en handling som innebär tagande av gisslan eller

b) medverkar i egenskap av medbrottsling till någon som utför eller försöker utföra en handling som innebär tagande av gisslan,

begår också ett brott enligt denna konvention.

Artikel 2

Varje fördragsslutande stat skall föreskriva lämpliga straff för de i artikel 1 angivna brotten och därvid beakta deras allvarliga karaktär.

Artikel 3

1. Den fördragsslutande stat, inom vars territorium gisslan kvarhålls av gärningsmannen, skall vidtaga alla de åtgärder den anser lämpliga för att lindra gisslans situation, och i synnerhet söka få gisslan fri och därefter, i förekommande fall, underlätta gisslans avfärd.

2. Kommer något föremål, som gärningsmannen har erhållit till följd av tagande av gisslan, i en fördragsslutande stats besittning, skall staten snarast möjligt återlämna detta, beroende på omständigheterna, till gisslan eller den tredje part som anges i artikel 1, eller till vederbörande myndigheter hos denna tredje part.

Artikel 4

De fördragsslutande staterna skall samarbeta för att förebygga de i artikel 1 nämnda brotten, särskilt genom att

a) vidtaga alla praktiskt möjliga åtgärder för att förhindra att förberedelser till dylika brott utförs inom deras territorier, vare sig brotten avses begås inom eller utanför dessa territorier, häri inbegripet åtgärder för att förbjuda olaglig verksamhet inom deras territorier av personer, grupper och organisationer som uppmuntrar, anstiftar, organiserar eller deltar i utförandet av handlingar innebärande tagande av gisslan;

(b) Exchanging information and co-ordinating the taking of administrative and other measures as appropriate to prevent the commission of those offences.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over any of the offences set forth in article 1 which are committed:

(a) In its territory or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) By any of its nationals or, if that State considers it appropriate, by those stateless persons who have their habitual residence in its territory;

(c) In order to compel that State to do or abstain from doing any act; or

(d) With respect to a hostage who is a national of that State, if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 1 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 6

1. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, any State Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in accordance with its laws, take him into custody or take other measures to ensure his presence for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted. That State Party shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

2. The custody or other measures referred to in paragraph 1 of this article shall be notified without delay directly or through the Secretary-General of the United Nations to:

(a) The State where the offence was committed;

(b) The State against which compulsion has been directed or attempted;

b) En échangeant des renseignements et en coordonnant les mesures administratives et autres à prendre, le cas échéant, afin de prévenir la perpétration de ces infractions.

Article 5

1. Tout Etat partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues à l'article premier, qui sont commises:

a) Sur son territoire ou à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé dans ledit Etat;

b) Par l'un quelconque de ses ressortissants, ou, si cet Etat le juge approprié, par les apatrides qui ont leur résidence habituelle sur son territoire;

c) Pour le contraindre à accomplir un acte quelconque ou à s'en abstenir; ou

d) A l'encontre d'un otage qui est ressortissant de cet Etat lorsque ce dernier le juge approprié.

2. De même, tout Etat partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues à l'article premier dans le cas où l'auteur présumé de l'infraction se trouve sur son territoire et où l'Etat ne l'extrade pas vers l'un quelconque des Etats visés au paragraphe 1 du présent article.

3. La présente Convention n'exclut pas une compétence pénale exercée en vertu de la législation interne.

Article 6

1. S'il estime que les circonstances le justifient, tout Etat partie sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction assure, conformément à sa législation, la détention de cette personne ou prend toutes autres mesures nécessaires pour s'assurer de sa personne pendant le délai nécessaire à l'engagement de poursuites pénales ou d'une procédure d'extradition. Cet Etat partie devra procéder immédiatement à une enquête préliminaire en vue d'établir les faits.

2. La détention ou les autres mesures visées au paragraphe 1 du présent article sont notifiées sans retard directement ou par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies:

a) A l'Etat où l'infraction a été commise;

b) A l'Etat qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte;

b) utbyta upplysningar och samordna administrativa och andra lämpliga åtgärder för att förhindra sådana brott.

Artikel 5

1. Varje fördragsslutande stat skall vidtaga de åtgärder som kan vara nödvändiga för att den skall kunna utöva sin domsrätt över de i artikel 1 angivna brotten, vilka begås

a) inom dess territorium eller ombord på fartyg eller luftfartyg som är registrerat i staten;

b) av dess medborgare eller, om staten anser det lämpligt, av statslösa personer som har hemvist på dess territorium;

c) i syfte att tvinga staten att utföra eller avstå från att utföra en handling: eller

d) mot en gisslan som är medborgare i staten, om staten i fråga anser det lämpligt.

2. Varje fördragsslutande stat skall likaledes vidtaga de åtgärder som kan vara nödvändiga för att den skall kunna utöva sin domsrätt över de i artikel 1 angivna brotten i de fall då den misstänkte gärningsmannen befinner sig på dess territorium och staten inte utlämnar honom till någon av de i punkt 1 i denna artikel nämnda staterna.

3. Denna konvention utesluter inte någon straffrättslig domsrätt som utövas enligt inhemsk lag.

Artikel 6

1. En fördragsslutande stat, inom vars territorium den för brottet misstänkte befinner sig, skall, när den anser det berättigat och i enlighet med sin lagstiftning, gripa gärningsmannen eller vidtaga andra åtgärder för att säkerställa att han är tillstädes under så lång tid som är nödvändig för att inleda ett straffrättsligt förfarande eller ett utlämningsförfarande. Den fördragsslutande staten skall omedelbart företaga en förberedande undersökning i ärendet.

2. Gripandet eller de andra åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel skall utan dröjsmål direkt eller genom Förenta nationernas generalsekreterare meddelas till

a) den stat där brottet har begåtts;

b) den stat som har utsatts för tvång eller försök till tvång;

(c) The State of which the natural or juridical person against whom compulsion has been directed or attempted is a national;

(d) The State of which the hostage is a national or in the territory of which he has his habitual residence;

(e) The State of which the alleged offender is a national or, if he is a stateless person, in the territory of which he has his habitual residence;

(f) The international intergovernmental organization against which compulsion has been directed or attempted;

(g) All other States concerned.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 1 of this article are being taken shall be entitled:

(a) To communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national or which is otherwise entitled to establish such communication or, if he is a stateless person, the State in the territory of which he has his habitual residence;

(b) To be visited by a representative of that State.

4. The rights referred to in paragraph 3 of this article shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the State in the territory of which the alleged offender is present, subject to the proviso, however, that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 of this article are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 of this article shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdiction in accordance with paragraph 1 (b) of article 5 to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

6. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 1 of this article shall promptly report its findings to the States or organization referred to in paragraph 2 of this article and indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall, in accordance with its laws,

c) A l'Etat dont la personne physique ou morale qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte a la nationalité;

d) A l'Etat dont l'otage a la nationalité ou sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle;

e) A l'Etat dont l'auteur présumé de l'infraction a la nationalité ou, si celui-ci est apatride, à l'Etat sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle;

f) A l'organisation internationale intergouvernementale qui a fait l'objet de la contrainte ou de la tentative de contrainte;

g) A tous les autres Etats intéressés.

3. Toute personne à l'égard de laquelle sont prises les mesures visées au paragraphe 1 du présent article est en droit:

a) De communiquer sans retard avec le représentant compétent le plus proche de l'Etat dont elle a la nationalité ou qui est autrement habilité à établir cette communication ou, s'il s'agit d'une personne apatride, de l'Etat sur le territoire duquel elle a sa résidence habituelle;

b) De recevoir la visite d'un représentant de cet Etat.

4. Les droits visés au paragraphe 3 du présent article doivent s'exercer dans le cadre des lois et règlements de l'Etat sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction, étant entendu toutefois que ces lois et règlements doivent permettre la pleine réalisation des fins pour lesquelles les droits sont accordés en vertu du paragraphe 3 du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 3 et 4 du présent article sont sans préjudice du droit de tout Etat partie, ayant établi sa compétence conformément au paragraphe 1 b) de l'article 5, d'inviter le Comité international de la Croix-Rouge à communiquer avec l'auteur présumé de l'infraction et à lui rendre visite.

6. L'Etat qui procède à l'enquête préliminaire visée au paragraphe 1 du présent article en communique rapidement les conclusions aux Etats ou à l'organisation mentionnée au paragraphe 2 du présent article et leur indique s'il entend exercer sa compétence.

Article 7

L'Etat partie dans lequel une action pénale a été engagée contre l'auteur présumé de l'infraction

c) den stat i vilken den fysiska eller juridiska person, som har utsatts för tvång eller försök till tvång, är medborgare;

d) den stat i vilken gisslan är medborgare eller inom vars territorium gisslan har sitt hemvist;

e) den stat i vilken den misstänkte gärningsmannen är medborgare eller, om han är statslös, inom vars territorium han har sitt hemvist;

f) den internationella mellanstatliga organisation som har utsatts för tvång eller försök till tvång;

g) alla andra berörda stater.

3. En person som blir föremål för de i punkt 1 i denna artikel angivna åtgärderna skall ha rätt att

a) utan dröjsmål sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat i vilken han är medborgare eller som av annan anledning är behörig att upprätta sådan förbindelse eller, om han är statslös, den stat inom vars territorium han har sitt hemvist;

b) mottaga besök av en företrädare för denna stat.

4. Rättigheterna i punkt 3 i denna artikel skall utövas i enlighet med lagar och förordningar i den stat inom vars territorium den misstänkte gärningsmannen befinner sig. Dessa lagar och förordningar skall dock fullständigt tillgodose de syften, som de i punkt 3 i denna artikel angivna rättigheterna är avsedda att tillgodose.

5. Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 i denna artikel skall inte påverka den rätt som tillkommer en fördragsslutande stat med anspråk på domsrätt enligt punkt 1 b) i artikel 5 att anmoda Internationella Rödakorskommittén att sätta sig i förbindelse med och att besöka den misstänkte gärningsmannen.

6. En stat som företar en förberedande undersökning i enlighet med punkt 1 i denna artikel skall omgående rapportera slutsatserna till de stater eller den organisation som avses i punkt 2 i denna artikel och ange huruvida den avser att utöva sin domsrätt.

Artikel 7

Den fördragsslutande stat i vilken den misstänkte gärningsmannen åtalas skall i enlighet

communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States concerned and the international intergovernmental organizations concerned.

Article 8

1. The State Party in the territory of which the alleged offender is found shall, if it does not extradite him, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a grave nature under the law of that State.

2. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connexion with any of the offences set forth in article 1 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the law of the State in the territory of which he is present.

Article 9

1. A request for the extradition of an alleged offender, pursuant to this Convention, shall not be granted if the requested State Party has substantial grounds for believing:

(a) That the request for extradition for an offence set forth in article 1 has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of his race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion; or

(b) That the person's position may be prejudiced:

(i) For any of the reasons mentioned in subparagraph (a) of this paragraph, or

(ii) For the reason that communication with him by the appropriate authorities of the State entitled to exercise rights of protection cannot be effected.

2. With respect to the offences as defined in this Convention, the provisions of all extradition treaties and arrangements applicable between States Parties are modified as between States Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

tion en communique conformément à ses lois le résultat définitif au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en informe les autres Etats intéressés et les organisations internationales intergouvernementales intéressées.

Article 8

1. L'Etat partie sur le territoire duquel l'auteur présumé de l'infraction est découvert, s'il n'extrade pas ce dernier, soumet l'affaire, sans aucune exception, et que l'infraction ait été ou non commise sur son territoire, à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale selon une procédure conforme à la législation de cet Etat. Ces autorités prennent leur décision dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de nature grave conformément aux lois de cet Etat.

2. Toute personne contre laquelle une procédure est engagée en raison d'une des infractions prévues à l'article premier jouit de la garantie d'un traitement équitable à tous les stades de la procédure, y compris la jouissance de tous les droits et garanties prévus par la loi de l'Etat sur le territoire duquel elle se trouve.

Article 9

1. Il ne sera pas fait droit à une demande d'extradition soumise en vertu de la présente Convention au sujet d'un auteur présumé de l'infraction si l'Etat partie requis a des raisons substantielles de croire:

a) Que la demande d'extradition relative à une infraction prévue à l'article premier a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne en considération de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son origine ethnique ou de ses opinions politiques; ou

b) Que la position de cette personne risque de subir un préjudice:

i) Pour l'une quelconque des raisons visées à l'alinéa a) du présent paragraphe, ou

ii) Pour la raison que les autorités compétentes de l'Etat ayant qualité pour exercer les droits de protection ne peuvent communiquer avec elle.

2. Relativement aux infractions définies dans la présente Convention, les dispositions de tous les traités et arrangements d'extradition applicables entre Etats parties sont modi-

med sin lag underrätta Förenta nationernas generalsekreterare om den slutliga utgången av målet. Denne skall vidarebefordra dessa uppgifter till övriga berörda stater och till berörda internationella mellanstatliga organisationer.

Artikel 8

1. Den fördragsslutande stat, inom vars territorium den misstänkte gärningsmannen påträffas, skall, om staten inte utlämnar honom, utan undantag och oavsett om brottet begåtts inom dess territorium eller inte, vara skyldig att överlämna fallet till sina behöriga myndigheter för åtalsprövning i enlighet med statens lagar. Myndigheterna skall fatta beslut på samma sätt som i fråga om varje vanligt brott av allvarlig karaktär enligt statens lag.

2. En person som blir föremål för rättsligt förfarande på grund av något av de brott som anges i artikel 1 skall tillförsäkras rättvis behandling under alla skeden av förfarandet, häri inbegripet åtnjutandet av alla de rättigheter och garantier som tillkommer honom enligt lagen i den stat inom vars territorium han befinner sig.

Artikel 9

1. En begäran om utlämning av en misstänkt gärningsman i enlighet med denna konvention skall inte beviljas om den anmodade fördragsslutande staten har grundad anledning antaga att

a) en begäran om utlämning för brott som anges i artikel 1 har framställts i syfte att åtala eller bestraffa en person på grund av hans ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska åsikter; eller

b) personens ställning kan menligt påverkas

1) av någon av de under a) i denna punkt nämnda orsakerna, eller

2) av att vederbörande myndigheter i den stat som är behörig att utöva skydds rätt inte kan hålla kontakt med personen i fråga.

2. Bestämmelserna i alla konventioner och avtal om utlämning, som gäller mellan fördragsslutande stater, ändras mellan dessa stater, i den utsträckning de avser de i denna konvention angivna brotten och är oförenliga

Article 10

1. The offences set forth in article 1 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, the requested State may at its option consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of the offences set forth in article 1. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offences set forth in article 1 as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. The offences set forth in article 1 shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with paragraph 1 of article 5.

Article 11

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connexion with criminal proceedings brought in respect of the offences set forth in article 1, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall not affect obligations concerning mutual judicial assistance embodied in any other treaty.

Article 12

In so far as the Geneva Conventions of 1949 for the protection of war victims or the

fiées entre ces Etats parties dans la mesure où elles sont incompatibles avec la présente Convention.

Article 10

1. Les infractions prévues à l'article premier sont de plein droit comprises comme cas d'extradition dans tout traité d'extradition conclu entre Etats parties. Les Etats parties s'engagent à comprendre ces infractions comme cas d'extradition dans tout traité d'extradition à conclure entre eux.

2. Si un Etat partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité est saisi d'une demande d'extradition par un autre Etat partie avec lequel il n'est pas lié par un traité d'extradition, l'Etat requis a la latitude de considérer la présente Convention comme constituant la base juridique de l'extradition en ce qui concerne les infractions prévues à l'article premier. L'extradition est subordonnée aux autres conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

3. Les Etats parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissent les infractions prévues à l'article premier comme cas d'extradition entre eux dans les conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

4. Entre Etats parties, les infractions prévues à l'article premier sont considérées aux fins d'extradition comme ayant été commises tant au lieu de leur perpétration que sur le territoire des Etats tenus d'établir leur compétence en vertu du paragraphe 1 de l'article 5.

Article 11

1. Les Etats parties s'accordent l'entraide judiciaire la plus large possible dans toute procédure pénale relative aux infractions prévues à l'article premier, y compris en ce qui concerne la communication de tous les éléments de preuve dont ils disposent et qui sont nécessaires aux fins de la procédure.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'affectent pas les obligations relatives à l'entraide judiciaire stipulées dans tout autre traité.

Article 12

Dans la mesure où les Conventions de Genève de 1949 pour la protection des victimes

med denna konvention.

Artikel 10

1. De brott som anges i artikel 1 skall anses vara utlämningsbara enligt redan gällande utlämningsavtal mellan fördragsslutande stater. De fördragsslutande staterna åtager sig att i varje framtida utlämningsavtal dem emellan upptaga dessa brott såsom utlämningsbara.

2. Om en fördragsslutande stat, som gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal, mottager en begäran om utlämning från en annan fördragsslutande stat med vilken den inte har något utlämningsavtal, kan den anmodade staten, om den så önskar, betrakta denna konvention som laglig grund för utlämning i fråga om de brott som anges i artikel 1. För utlämning skall gälla de övriga villkor som uppställts i den anmodade statens lag.

3. Fördragsslutande stater, som inte gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal, skall sig emellan betrakta de i artikel 1 angivna brotten som utlämningsbara, varvid dock de villkor som uppställts i den anmodade statens lag skall gälla.

4. När det gäller utlämning mellan fördragsslutande stater skall de brott som anges i artikel 1 behandlas som om de hade begåtts inte endast på den plats där de utfördes utan även inom de staters territorier som är skyldiga att utöva domsrätt enligt punkt 1 i artikel 5.

Artikel 11

1. De fördragsslutande staterna skall lämna varandra största möjliga bistånd vid straffrättsliga förfaranden med anledning av de brott som anges i artikel 1, häri inbegripet tillhandahållande av sådant bevismaterial som de har tillgång till och som är nödvändigt för det rättsliga förfarandet.

2. Bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall inte påverka förpliktelser beträffande ömsesidigt rättsligt bistånd enligt andra avtal.

Artikel 12

I den utsträckning 1949 års Genève-konventioner angående skydd för krigets offer eller

Protocols Additional to those Conventions are applicable to a particular act of hostage-taking, and in so far as States Parties to this Convention are bound under those Conventions to prosecute or hand over the hostage-taker, the present Convention shall not apply to an act of hostage-taking committed in the course of armed conflicts as defined in the Geneva Conventions of 1949 and the Protocols thereto, including armed conflicts mentioned in article 1, paragraph 4, of Additional Protocol I of 1977, in which peoples are fighting against colonial domination and alien occupation and against racist régimes in the exercise of their right of self-determination, as enshrined in the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations.

Article 13

This Convention shall not apply where the offence is committed within a single State, the hostage and the alleged offender are nationals of that State and the alleged offender is found in the territory of that State.

Article 14

Nothing in this Convention shall be construed as justifying the violation of the territorial integrity or political independence of a State in contravention of the Charter of the United Nations.

Article 15

The provisions of this Convention shall not affect the application of the Treaties on Asylum, in force at the date of the adoption of this Convention, as between the States which are parties to those Treaties; but a State Party to this Convention may not invoke those Treaties with respect to another State Party to this Convention which is not a party to those Treaties.

Article 16

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which is not settled

de la guerre ou les Protocoles additionnels à ces conventions sont applicables à un acte de prise d'otage particulier. et dans la mesure où les Etats parties à la présente Convention sont tenus, en vertu desdites conventions, de poursuivre ou de livrer l'auteur de la prise d'otages, la présente Convention ne s'applique pas à un acte de prise d'otages commis au cours de conflits armés au sens des Conventions de Genève de 1949 et des Protocoles y relatifs, y compris les conflits armés visés au paragraphe 4 de l'article premier du Protocole I de 1977, dans lesquels les peuples luttent contre la domination coloniale et l'occupation étrangère et contre les régimes racistes, dans l'exercice du droit des peuples à disposer d'eux-mêmes, consacré dans la Charte des Nations Unies et dans la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et la coopération entre les Etats conformément à la Charte des Nations Unies.

Article 13

La présente Convention n'est pas applicable lorsque l'infraction est commise sur le territoire d'un seul Etat, que l'otage et l'auteur présumé de l'infraction ont la nationalité de cet Etat et que l'auteur présumé de l'infraction est découvert sur le territoire de cet Etat.

Article 14

Rien dans la présente Convention ne peut être interprété comme justifiant la violation de l'intégrité territoriale ou de l'indépendance politique d'un Etat en contravention de la Charte des Nations Unies.

Article 15

Les dispositions de la présente Convention n'affecteront pas l'application des traités sur l'asile, en vigueur à la date d'adoption de ladite Convention, en ce qui concerne les Etats qui sont parties à ces traités; mais un Etat partie à la présente Convention ne pourra invoquer ces traités à l'égard d'un autre Etat partie à la présente Convention qui n'est pas partie à ces traités.

Article 16

1. Tout différend entre deux ou plusieurs Etats parties concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention qui

tilläggsprotokollen till dessa konventioner är tillämpliga på en viss handling, som innebär tagande av gisslan, och i den utsträckning de stater som tillträtt denna konvention är skyldiga enligt dessa konventioner att åtala eller överlämna den person som tagit gisslan, skall denna konvention inte tillämpas på en handling som innebär tagande av gisslan och som utförts under väpnad konflikt i enlighet med definitionen i 1949 års Genève-konventioner och protokollen till dessa, häri inbegripet de i artikel 1, punkt 4, i 1977 års första tilläggsprotokoll nämnda väpnade konflikterna, i vilka folk kämpar mot kolonialt förtryck och utländsk ockupation samt mot rasistiska regimer under utövande av sin rätt till självbestämmande enligt Förenta nationernas stadga och deklaration om folkrättsliga principer om vänskapliga förbindelser och samarbete mellan stater i enlighet med Förenta nationernas stadga.

Artikel 13

Denna konvention skall inte tillämpas när brottet har begåtts inom en enskild stat, samt gisslan och den misstänkte gärningsmannen är medborgare i denna stat och den misstänkte gärningsmannen påträffas inom denna stats territorium.

Artikel 14

Ingenting i denna konvention skall tolkas så att det rättfärdigar en kränkning av en stats territoriella integritet eller politiska oberoende i strid med Förenta nationernas stadga.

Artikel 15

Bestämmelserna i denna konvention skall inte påverka tillämpningen av de överenskommelser om asyl som är i kraft när denna konvention antages, såvitt gäller stater som är parter i sådana överenskommelser. Däremot får en fördragsslutande stat inte åberopa sådana överenskommelser i förhållande till en annan fördragsslutande stat, som inte är part i dessa överenskommelser.

Artikel 16

1. Om en tvist mellan två eller flera fördragsslutande stater rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention inte kan

by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 17

1. This Convention is open for signature by all States until 31 December 1980 at United Nations Headquarters in New York.

2. This Convention is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention is open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 18

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

n'est pas réglé par voie de négociation est soumis à l'arbitrage, à la demande de l'un d'entre eux. Si, dans les six mois qui suivent la date de la demande d'arbitrage, les parties ne parviennent pas à se mettre d'accord sur l'organisation de l'arbitrage, l'une quelconque d'entre elles peut soumettre le différend à la Cour internationale de Justice, en déposant une requête conformément au Statut de la Cour.

2. Tout Etat pourra, au moment où il signera la présente Convention, la ratifiera ou y adhérera, déclarer qu'il ne se considère pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article. Les autres Etats parties ne seront pas liés par lesdites dispositions envers un Etat partie qui aura formulé une telle réserve.

3. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 17

1. La présente Convention est ouverte à la signature de tous les Etats, jusqu'au 31 décembre 1980, au Siège de l'Organisation des Nations Unies, à New York.

2. La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

3. La présente Convention est ouverte à l'adhésion de tout Etat. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 18

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date de dépôt auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

biläggas genom förhandlingar, skall den hänskjutas till skiljedom på endera statens begäran. Om parterna inte kan enas om ett skiljedomsförfarande inom en tid av sex månader från det att begäran om skiljedom framställts, kan endera av parterna hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom att inlämna ansökan enligt domstolens stadga.

2. Varje stat kan, när den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, förklara att den inte anser sig bunden av punkt 1 i denna artikel. Övriga fördragsslutande stater skall inte vara bundna av punkt 1 i denna artikel i förhållande till en fördragsslutande stat, som har gjort ett sådant förbehåll.

3. En fördragsslutande stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 2 i denna artikel kan när som helst återtaga detta förbehåll genom underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 17

1. Denna konvention är öppen för undertecknande av alla stater till den 31 december 1980 i Förenta nationernas högkvarter i New York.

2. Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

3. Denna konvention är öppen för anslutning av alla stater. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 18

1. Denna konvention träder i kraft på trettionde dagen efter den dag då det tjugoundra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats hos Förenta nationernas generalsekreterare.

2. I förhållande till en stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter det att det tjugoundra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats, skall konventionen träda i kraft på trettionde dagen efter det att denna stat deponerat sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Article 19

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 20

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention, opened for signature at New York on 18 December 1979.

Article 19

1. Tout Etat partie peut dénoncer la présente Convention par voie de notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

2. La dénonciation prendra effet un an après la date à laquelle la notification aura été reçue par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 20

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en fera tenir copie certifiée conforme à tous les Etats.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention, qui a été ouverte à la signature à New York le 18 décembre 1979.

Artikel 19

1. En fördragsslutande stat kan uppsäga denna konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare.

2. Uppsägningen skall träda i kraft ett år efter den dag då underrättelsen mottogs av Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 20

Originalen till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äger lika vitsord, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall överlämna bestyrkta avskrifter därav till alla stater.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat denna konvention, som öppnats för undertecknande i New York den 18 december 1979.

